

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancta Thaisi meretrice cxlvii

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

non solū corꝝ sed etiā animarū pabula p̄tinue
et incupabiliter ministraret. dyabolus ei inuidens
studuit qualiter p̄sperum eius cursum obiectu cri
minis impediret. Nā ynam virginē que p̄foribus
erat in adulteriū traxit. et intumescēte vterꝝ cum
tam celari nō posset. tantus pudor: et dolor omēs
virgines et monachos vtriusq; monasterij cōster
nauit q̄ s̄o us pelagi⁹ v̄tpore earū familiaris atq;
p̄positus sine iudicio et examinatione ab oībus
condemnares. Qui s̄oras cū ignominia pellit. ac in
quodā rupis specu recludit. sibiq; monachos seu
rissimus deputat qui sibi panē et deaceū et aquas
tenuissime ministraret. Quibus gestis monachi re
cesserunt. et solū ibi pelagium reliquerunt. Ar ille
omnia patiēter sustinēs in nullo turbatus fuit. S̄
semp̄ gr̄atias deo referēs per sanctorū exempla se
continuē cōfortabat. Tandem cū finem suū adesse
cognouisset. abbatē et monachos p̄ litteras sic mā
dauit. Nobili or̄a genere margaritaba ī sec̄do dicta
sui. q̄ v̄p pelagus temptationū trāsr̄m pelāgius
michi nomen imposui. vir sum hō p̄o deceptio
mentita q̄d factis ostendi. De crimine virtutē ob
tinui. penitentiā egi in hōcēs. et iam queso vt quā
viri feminā ne scierunt. sancte forores sepeliant. et
sic expiatio viuētis. offēso morientis. vt femine
virginē recognoscant. quā calumniatores adulte
rum iudicabāt. His auditis monachis et sanctimo
nialibus ad speluncā currētibz pelagius a femi
nis femina et virgo intacta cognoscitur. et cūctis
penitentiā agentibus ī monasterio virginū hono
rifice sepelīf. finit legenda de prima feminarū an
tiochie ciuitatis. abundāissima tandem pelagius
appellara

De sancta thaïsi meretrice

cxliiij

A

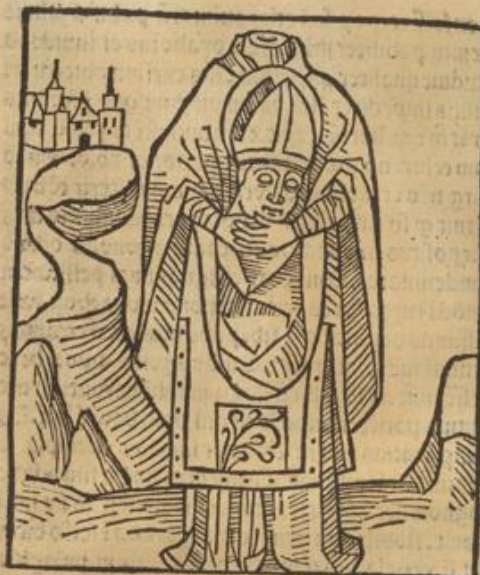
Thaïsi meretricis vt in vitas patrū legit tante
pulchritudinis exstitit. vt multi propter eas
venditis substātijs suis ad vltimā pauper
tatē deuenirent. Sed amatores sui p̄ zelo litib⁹
inter se cōfertis frequēter puelle limina sanguine
replebāt. Qd cū audisset abbas p̄funa⁹ sum p̄o
habitu seculari. et vno solido p̄fectus est ad eam
in quadā egipti ciuitate dedir̄q; ei solidū quasi pro
mercede peccādi. Illa accepto p̄cio ait illi. Ingre
diamur in camerā. Cūq; ingressus esset. et lectū
preciosis vestibus stratū ascendere inuitāref. dicit
ad eā. Si est interius cubiculū in ipsum eamus. Et
cum duxisset eum p̄ plura loca ille semp̄ dicebat. q̄
videri timebat. Illa autē dixit. Est quoddā cubicu
lum vbi nullus ingreditur. Si vero deum times

non est locus qui deitari eius abscondat. Quod cū
senex audisset dixit ei. Et scis esse deū? Cūq; illa re
spondisset se scire deū. et regnū futuri seculi. nec
non et tormenta peccatorum. dixit ei. Si ergo nosti
cur tantas animas p̄didisti? Et non solū p̄ anima
tus sed p̄ illoꝝ redditura rōnem dānaberis. Illa
vero hoc audiens. p̄uoluta ad pedes abbatis pa
funicij cū lacrimis exorabat d. cēs. Scio esse peni
tentiam pater. et cōfido remissionē te orāte sortiri
Tantū peto tribus hōis inducias et post hōc quo
tuleris ibo. et quecunq; preceperis facias. Cūq;
locū illi abbas constituisset vbi venire deberet. illa
collectis omnibus quecunq; ex peccato lucrata fue
rat perlatiſq; in mediā ciuitatem populo spectāte
igne cōbūſit clamans. Venite omēs qui peccastis
mecū et videte quomō ea que michi cōtulistis exu
ram. Erat autē p̄cū auri librarū quadringentaz.
Que cū omnia incendisset ad locū quem abbas pa
funicus p̄stituerat p̄xit. Quā ille repto virginis
monasterio in cellulā parūā recludens hōstū celo
lule plūdo signauit. et parūā reliquit fenestrā per
quā ei victus modicus inferref. Iussitq; ei oībus
diebus parū panis et paululū aque a ceteris mini
strari. Cū autē senex discederet thaïsi ad eum ait.
Quo iubes pater vt ex naturali meatu aquā meas
effundam? Et ille. In cellam sicut digna es. Cūq;
iterum quomodo deum deberet adorare inquire
ret. respondit. Non es digna nominare d. uz neq;
in labijs tuis nomen trinitatis adducere. sed nec
ad celum manus expandere. qm̄ labia tua iniqui
x iij

tate plena sunt. et manus tue sordibus inquinatae.
Sed tantummodo incumbens contra orientem respice hunc sermonem frequenter iteras. Qui plasmasti me miserere mei. Cum ergo tribus annis fuisset inclusa condoluit abbas pafuncius. et perfectus est ad abbatem anthonium ut ab eo requireret si remisisset illi deus peccata sua. Et narrata causa sanctus anthonium uocatis discipulis suis. precepit eis ut illa nocte uigilantes in oratione persistere singulatim. quatinus alicui ex his declararet deus causas pro qua abbas pafuncius venerat. Cum igitur incessanter orassent abbas paulus maior discipulus anthonium uidit subito in celo lectum preciosis uestibus ornatum. quem tres uirgines clara facie custodiebant. Tres iste uirgines fuerunt. timor pene future. qui ipsam a malo retraxit. Pudor culpe commissae. qui ei ueniam premeruit. Amor iusticie. qui eam ad superna transiit. Cuius paulus illis diceret gratiam illam tantum esse anthonium. uox diuina respondit. Non est patris tui anthonium sed thais meretricis. Quod cum abbas paulus manererulisset. cognita dei uoluntate abbas pafuncius cum gaudio discessit. Et mox perfectus ad monasterium hostium celle dissipauit. Illa uero rogabat ut adhuc maneret inclusa. Dixit autem ei. Egredere quoniam remisit tibi deus peccata tua. Et illa respondit. Testor deum quia ex quo huc ingressa sum. ex omnibus peccatis feci uelut sarcinam et statui ante oculos meos. Et si cut non discedit anhelitus de naribus meis. sic non discesserunt peccata mea ab oculis meis. sed flebam semper illa considerans. Cui abbas pafuncius dixit. Non propter penitentiam tuam remisit tibi deus peccata tua. sed quia timorem semper habuisti in animo. Et cum inde illa edurisset. xv. dies supuixit et paucauit in pace. Abbas quoque effrem aliam meretricem simili fere modo conuertere uoluit. Nam cum illa meretricis sanctum effrem ad peccandum alliceret impudenter. dixit ei effrem. Sequere me. Qua sequente cum ad quandam locum ubi erat multitudo hominum uenisset. dixit ei. Sede huc ut commiscear tecum. Et illa. Quomodo possum hoc facere tanta multitudo hic stante? Et ille. Si homines erubescis nonne magis tuum debes erubescere creator qui reuelat occulta tenebrarum? Illa autem confusa recessit.

De sancto dionisio cxiij A
Dionisius interpretatur uehementer fugiens
uel dicitur dionisius a dya quod est duo. et nisus quod est eleuatio quasi secundum duo eleuatus. scilicet secundum corpus. et secundum animam. uel dicitur a dyana quod est uenus. scilicet dea pulchritudinis. et sepos quod est deus quasi pulcher deo. uel ut quidam aiunt.

dicitur a dionisio quod ut dicit yfido. est quedam gemma nigra ualens contra ebrietatem. fuit ergo uehementer fugiens de mundo propter perfectam abrenuntiationem. Eleuatus per interiorum contemplationem. pulcher deo per decorum uirtutum. ualens peccatoribus contra ebrietatem uiciorum. Hic ante conuersionem multa prenomina habuit. Uocatus est enim ariopagita a uico in quo habitabat. Item dicitur esse theosophus id est deum sapiens. Item a grecorum sapientibus uisus hodie dicitur pierigion tuarami. quod latine dicitur ala celi. quia in celum ala spiritualis intelligentie mirabiliter uolauit. Item dicitur esse macharius. id est beatus. Item a patria dicitur esse ionicus. Ionica autem ut ait papias una est ex linguis grecorum. uel ionice sunt genera rotundarum columnarum uel ionicum ut idem dicitur esse pes qui habet duas correptas et duas longas. Per quod ostendit quod ipse fuit sapiens diuini per occultorum inuestigationem. ala celi per celestium contemplationem. beatus per eternorum possessionem. Per alia ostendit quod ipse fuit mirabilis per rethorice eloquentiam. ecclesie sustentator per doctrinam. breuis sibi per humilitatem. longus alijs per caritatem. Aug. autem in li. viij. de ciui. dei dicit quod ionicum est genus philosophorum. Distinguit enim ibidem duo genera philosophorum. scilicet ytalicum quod est ex parte ytalie. et ionicum quod est ex parte grecie. Quia ergo dionisius summus erat philosophus. ideo antonomastice dicebatur ionicus. Eius passionem et uita grecice dictatur methodius. starino politanus. latine uero anastasis aplice sedis bibliotecarius ut dicit ignarius remorum episcopus.